

ΑΠΟΣΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

1) Αγάπη

Να αγαπάς όλους, να τους ευγνωμονείς, να τους εκτιμάς, να τους θεωρείς αγίους, να εύχεσαι να προκόψουν, να είσαι ήσυχος, γιατί όλοι βρίσκονται στην αγάπη του Θεού. *(Αββάς Δωρόθεος)*.

Λέει ο Χριστός στον άνθρωπο: Εγώ για εσένα πατέρας, εγώ αδελφός, εγώ σύζυγος, εγώ σπίτι, εγώ τροφή, εγώ ρούχο, εγώ ρίζα, εγώ θεμέλιο, ό,τι θέλεις εγώ. Ήρθα να σε υπηρετήσω, όχι να με υπηρετήσεις. Εγώ και φίλος, και μέλος του σώματος και κεφάλι, και αδελφός και αδελφή και μητέρα, όλα εγώ. Μόνο να είσαι κοντά μου. Εγώ φτωχός για εσένα. Στο σταυρό για σένα, στον τάφο για σένα. Στον ουρανό παρακαλώ για σένα τον Πατέρα μου, στη γη έρχομαι πρεσβευτής του Πατέρα μου για σένα. Εσύ είσαι τα πάντα για μένα, και αδελφός και συγκληρονόμος και φίλος μου και μέλος του σώματός μου? Τι άλλο θέλεις? *(Ιωάννης Χρυσόστομος)*.

Κύριε! Το όνομά σου είναι Αγάπη: μη με αποδοκιμάσεις για τις αμαρτίες μου. Το όνομα σου είναι Δύναμη: ενίσχυσέ με για να μην πέφτω στο κακό. Το όνομά σου είναι Ειρήνη: πράυνε την ταραγμένη μου ψυχή. Το όνομά σου είναι Έλεος: μην παύσεις να με συγχωρείς. *(Ιωάννης της Κρονστάνδης)*

2) Δυσκολίες

Το σημαντικότερο είναι να προσεύχομαι για να μη βουλιάξουν οι σκέψεις μου μέσα στην τρικυμία που με δέρνει. Πρέπει να διατηρήσω τη διάθεση της ευχαριστίας προς το Θεό. Να μη συναριθμηθώ με τους κακούς δούλους του Ευαγγελίου, που όταν ο Θεός τους φέρνει τα πράγματα καλά τον δοξολογούν και όταν τους παιδαγωγεί με δυσκολίες δε συμφωνούν. Αντίθετα, να ωφεληθώ και από τις ίδιες τις δυσκολίες,

πιστεύοντας ακόμα περισσότερο σε Εκείνον, τώρα που τον έχω μεγαλύτερη ανάγκη. (*Μ. Βασίλειος*).

Το σωστό είναι να λέμε: Χριστέ μου, ό,τι θέλει η αγάπη Σου, αρκεί να ζω στην αγάπη Σου. (*Γέροντας Πορφύριος*).

3) Θυμός

Θυμός είναι ευμετάβολη συμπεριφορά και ασχημοσύνη της ψυχής. Ακρότατο όριο πραότητας: και μπροστά σου ακόμα όταν βρίσκεται αυτός που σε ερεθίζει, εσύ να έχεις διάθεση γαλήνια και αγαπητική γι' αυτόν στην καρδιά σου. Αντίστοιχα, ακρότατο όριο θυμού: και μόνος σου όταν είσαι, να τα βάζεις, με λόγια και κινήσεις, με αυτόν που σε στενοχώρησε και να γίνεται θηρίο. (*Ιωάννης Σιναΐτης*).

Το σύμπαν είναι κατοικήσιμο εφόσον έχουμε το Θεό πατέρα και το συνάνθρωπο αδελφό μας. (*Αρχιμ. Βασίλειος Γοντικάκης*).

Πώς ο άνθρωπος μεταμορφώνεται από τη μια στιγμή στην άλλη; Πώς είμαστε τόσο εύκολα ανοιχτοί στο κακό; Δίχως αποθέματα αντίστασης, δίχως οχυρά με εφόδια, δίχως κομποσχοίνι, ταπείνωση και μνήμη στους βίους των αγίων. (*Μοναχός Μωϋσής Αγιορείτης*).

4) Κακία

Μπορεί να είμαστε καλοί σαν άγγελοι με εκείνους που μας φέρονται με εμπιστοσύνη και αγάπη. Αρκεί όμως να συναντήσουμε κακία, επίκριση και έχθρα για να μετατραπεί η καλοσύνη μας στο αντίθετο συναίσθημα. Αυτό δείχνει την πλήρη αδυναμία μας μπροστά στο κακό και πρώτα από όλα μπροστά στο κακό μέσα μας. (*π. Αλέξανδρος Ελτσιανίνωφ*).

Να μην υπάρχει κανένα ίχνος οργής ή μνησικακίας ή φθόνου ή φιλονικίας πάνω μας, ούτε χειρονομία ή κίνηση. Καμιά κουβέντα, καμιά αντίδραση του βλέμματος, καμιά έκφραση του προσώπου ή οτιδήποτε άλλο που να προκαλεί την οργή τους συντρόφου. (*Μ. Βασίλειος*).

Το σπουδαίο είναι να μπούμε στην εκκλησία. Να ενωθούμε με τους συνανθρώπους μας, με τις χαρές και τις λύπες όλων. Να τους νιώθουμε δικούς μας, να προσευχόμαστε για όλους, να πονάμε για τη σωτηρία τους. Να ξεχνάμε τους εαυτούς μας. (*Γέροντας Πορφύριος*).

5) Πλησίον

Από το πλησίον μας εξαρτάται η ζωή και ο θάνατος. Αν κερδίσουμε τον αδελφό μας, κερδίζουμε το Θεό. Και αν κλονίσουμε την πίστη του αδελφού μας, προσβάλλουμε το Χριστό. (*Αββάς Αντώνιος*).

Να ακολουθήσουμε το Χριστό, σημαίνει να ανοιχτούμε στη συνείδηση του Ίδιου του Χριστού, που φέρει μέσα Του ολόκληρη την ανθρωπότητα. Ολόκληρο το δέντρο χωρίς εξαίρεση κανενός φύλλου. (*Αρχιμ. Σωφρόνιος*).

Οι Χριστιανοί οφείλουν να αγωνίζονται σε κάθε περίπτωση και να μην κρίνουν κανένα, για κανένα λόγο. Ούτε την πόρνη που θα δουν μπροστά τους ούτε τους αμαρτωλούς και τους άσωτους. Να τους βλέπουν όλους με την ίδια καλή διάθεση και με καθαρά μάτια. (*Μακάριος ο Αιγύπτιος*).

Κάποτε τον ρώτησαν: Γέροντα, όταν βλέπω σε κάποιον ένα πάθος, τι να κάνω; Να προσπαθώ να το βλέπω με καλό λογισμό σαν αρετή για να μην τον κατακρίνω; Και απάντησε: Όχι, να το βλέπεις όπως είναι....., αλλά να του δίνεις ελαφρυντικά. (*Γέροντας Παΐσιος*).

6) Πνευματικός αγώνας

Έτσι θεμελιώνεται ο δρόμος για το Θεό: όταν προχωρά κανείς στη ζωή με πολλή υπομονή, με ταπεινοφροσύνη, χωρίς εγωϊσμό, με ηρεμία. Με αυτά μπορεί να κερδίσει ο άνθρωπος μέσα του το καλό. Και όταν λέμε καλο εννοούμε τον ίδιο το Θεό. (*Μακάριος ο Αιγύπτιος*).

Όταν χαλιναγωγείς τα πάθη σου, αναπαύσεις τον άλλον, ακόμα και χωρίς να κάνεις τίποτα. Γιατί δεν τον ταράζεις. (*π. Κωνσταντίνος Σρατηγόπουλος*).

Δεν μπορεί να ζούμε για να τρώμε. Δεν μπορεί να σκοτώνουμε ό,τι αγαθό υπάρχει στη ψυχή μας. Δίχως ψυχή, δίχως αγαθότητα θα κυκλοφορούμε σακάτηδες και θα μολύνουμε με την αρρώστια μας και τους άλλους. **(Μοναχός Μωϋσής Αγιορείτης).**

Κάθε αμαρτία που δε διορθώνεται μας οδηγεί στον εσωτερικό θάνατο. Αλλά αν ακόμη θελήσει κάποιος να μετανοήσει, δεν μπορεί μόνος του να νικήσει το πάθος του, παρά μόνο αν έχει τη βοήθεια πνευματικών οδηγών, όπως είπαν οι Πατέρες της Εκκλησίας. Για αυτό σας λέω πάντα, να φροντίσετε να κόψετε τα πάθη σας πριν σας γίνουν συνήθεια. **(Αββάς Δωρόθεος).**

7) Πράξεις

Τα λόγια δίχως έργα είναι σαν τον τεχνίτη που ζωγραφίζει με νερό στον τοίχο, και δεν μπορεί με κείνο το νερό να σβήσει τη δίψα του. **(Ισαάκ Σύρος).**

Αν δούμε ποια από τις αρετές μας μένει σε εμάς και ποια περνάει στους άλλους. Το να νηστεύεις, να μην κοιμάσαι σε κρεβάτι, να καλλιεργείς την αγνότητα της ψυχής και του σώματος, να έχεις σωφροσύνη, είναι πράγματα που ωφελούν εκείνους που τα κάνουν. Εκείνα όμως που από εμάς περνάνε στον πλησίον είναι η ελεημοσύνη, η διδασκαλία, η αγάπη. Και εδώ άκουσε τον Παύλο που λέει: < Και αν ακόμα μοιράσω στους φτωχούς όλα μου τα υπάρχοντα, κι αν παραδώσω στη φωτιά το σώμα μου για να καεί, αλλά δεν έχω αγάπη, σε τίποτα δε με ωφελεί. **(Ιωάννης Χρυσόστομος).**

Αν σε πειράζει να μιλάνε για τις πράξεις σου, τότε σταμάτα να τις κάνεις και να πάψουν να μιλάνε. Αυτό που δεν ντρεπόμαστε να κάνουμε, να μην ενοχλούμαστε αν μας κατηγορούν που το κάνουμε. Γιατί αν είναι προσβλητικό μόνο και μόνο να αναφέρεται κανείς στη πράξη μας, τότε δεν είναι η ίδια η πράξη μας προσβλητική; **(Ισίδωρος Πηλουσιώτης).**

8) Προσευχή

- Η προσευχή είναι καρπός της πραότητας και της ειρήνης που δεν την ταράζει θυμός.
- Η προσευχή είναι προέκταση χαράς και ευχαριστίας.
- Η προσευχή είναι ασπίδα για κάθε λύπη και στενοχώρια.
- Είτε προσεύχεσαι με άλλους είτε μόνος, αγωνίσου να μην το κάνεις από συνήθεια αλλά με αίσθηση.
- Προσευχήσου με γλυκύτητα και χωρίς ταραχή και ψάλλε με συγκέντρωση και αρμονία, και θα είσαι σαν νεογέννητο αετόπουλο που πετά στα ύψη.
- Να μη θέλεις να γίνεται στη ζωή σου ό,τι εσύ νομίζεις σωστό αλλά ό,τι θέλει ο Θεός, και τότε θα προσεύχεσαι χωρίς ταραχή και με ευγνωμοσύνη. **(Νείλος ο Ασκητής).**

Ο άνθρωπος, όταν προσεύχεται στο Θεό, απορροφά τις ιδιότητες του Θεού. **(Γέροντας Εφραίμ Κουτουνακιώτης).**

9) Υπομονή

Όλες οι δυσκολίες και οι θλίψεις, όταν δεν τις ζούμε με υπομονή, μας βασανίζουν διπλά. Γιατί η υπομονή του ανθρώπου καταργεί τις συμφορές του. Η μικροψυχία είναι μητέρα της κόλασης. Η υπομονή είναι μητέρα της παρηγορίας και είναι μια δύναμη που γεννιέται από την ευρυχωρία της καρδιάς. Τη δύναμη αυτή είναι δύσκολο ο άνθρωπος να τη βρει στις θλίψεις του, εκτός και αν του δοθεί σαν θείο χάρισμα, που το κινήγησε με την προσευχή και το έφτασε με τα δάκρυα. **(Ισαάκ ο Σύρος).**

Όσο πιο κοντά ερχόμαστε στο Θεό τόσο περισσότερο υπομονετικοί γινόμαστε και τόσο πιο πολύ αντανακλούμε αυτή την απέραντη εκτίμηση για όλα τα όντα, πράγμα που είναι η κύρια ιδιότητα του Θεού. **(π. Αλέξανδρος Σμέμαν).**